

2. Борт О. В. Управління власним капіталом підприємства / О. В. Борт / Класичний приватний університет. – Запоріжжя : КПУ, 2014. – С. 8.

3. Мельнік М. А. Економічні методи управління капіталом підприємства/ М. А. Мельнік // Вісник східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2014. – № 1. – 94-97 с.

## **ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА**

*Холодна Ю. Є., студент*

*Науковий керівник: Внукова Н. М., д. е. н., професор*

*Харківський національний економічний університет імені Семена  
Кузнеця*

На сьогодні актуальним питанням для підприємств України є те, наскільки раціонально використовується капітал. Роль та місце капіталу у процесах створення, становлення та розвитку підприємств дозволяє сформулювати комплексне бачення та досліджувати його у різних аспектах діяльності підприємств. Дотримуватись певних пропорцій власного і позикового капіталу, можна забезпечити необхідний рівень фінансової незалежності, максимальний прибуток, фінансову стійкість, високі показники ліквідності та платоспроможності. В ринкових умовах виникає необхідність обґрунтування оптимальної структури капіталу.

Питанням трактування сутності поняття «капітал» та проблемам оптимізації його структури присвячено праці таких вчених-економістів, як І. Балабанов, І. Бланк, І. Латишева, Л. Мартюшева, Н. Єфіменко, Р. Корж, Р. Квасницька, Н. Шевчук, Л. Козак [1-5]. Основним критерієм формування оптимальної структури капіталу підприємства є максимізація ефективності використання власного капіталу, яка залежить від ряду факторів, перелік яких та сила впливу залежить від кожного підприємства індивідуально.

Метою роботи є аналіз рентабельності власного капіталу підприємства та факторів, що на неї впливають, як критерія оптимізації структури капіталу НВТ ППП «Поліграфічні плівки та послуги».

Конкурентний рівень прибутковості власного капіталу є основним стимулом нарощування обсягів виробництва в тій чи іншій

галузі, основним індикатором ефективності діяльності суб'єкта підприємницької діяльності і, власне, фінансовою основою його функціонування [1]. Вивчення публікацій з фінансової тематики показує, що існують різноманітні підходи до визначення зазначеного показника та чинників, що його формують. Зазвичай така оцінка здійснюється за допомогою фінансових коефіцієнтів, однак, все частіше фахівцями застосовуються системний та комплексний підхід до аналізу за допомогою моделей взаємозв'язку фінансових індикаторів [2-4].

Саме тому, як методологічну основу для дослідження було запозичено систему, названу на честь американської ТНК Дюпон, фінансові аналітики якої вперше ввели даний метод аналізу в практику [5]. Основними факторами, що впливають на рентабельність власного капіталу, відповідно до моделі є рентабельність продажів, оборотність капіталу та фінансової структури. Зміна зазначених факторів рентабельності власного капіталу наведена у таблиці 1.

**Таблиця 1 – Зміна факторів рентабельності власного капіталу НВТ ППП «Поліграфічні плівки та послуги» за 2016–2018 роки**

№	Показник	Зміна за період		
		2017-2016 рр.	2018-2017 рр.	2018-2016 рр.
Зміна факторів				
1	Зміна коефіцієнта чистої рентабельності продаж	-0,01	-0,04	-0,04
2	Зміна коефіцієнта оборотності капіталу	0,13	0,85	0,99
3	Зміна коефіцієнта фінансової структури	0,12	0,11	0,23
Зміна результуючого показника за рахунок зміни факторів				
4	Зміна рентабельності власного капіталу за рахунок зміни рентабельності продаж	-0,01	-0,10	-0,09
5	Зміна рентабельності власного капіталу за рахунок зміни оборотності капіталу	0,03	0,04	0,05
6	Зміна рентабельності власного капіталу за рахунок зміни фінансової структури	0,00	0,00	0,00
7	Зміна рентабельності власного капіталу	0,02	-0,06	-0,04

Після здійснення факторного аналізу рентабельності власного капіталу НВТ ППП «Поліграфічні плівки та послуги» за 2016–2018 рр., можна зробити висновок, що негативною динамікою функціонування підприємства є зниження рентабельності продаж (з 0,06 до 0,01) та зростання коефіцієнта фінансової структури (з 3,9 до 4,13), що свідчить про зниження ефективності й прибутковості діяльності підприємства та зростання залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Позитивно ефективною є використання капіталу підприємства характеризує зростання коефіцієнта оборотності капіталу (з 0,13 до 0,99), що і обумовило зростання рентабельності власного капіталу в 2017 році. Зниження показника рентабельності власного капіталу в 2018 році на 0,10 порівняно з 2017 р. та на 0,09 порівняно з 2016 р. зумовлене зниженням рентабельності продаж.

Зниження рентабельності продаж та рентабельності власного капіталу свідчить про неефективне використання сукупного та власного капіталу на НВТ ППП «Поліграфічні плівки та послуги», а високе значення коефіцієнта фінансової структури (понад 2) – про низьку фінансову стійкість підприємства. Отже, проведений аналіз дозволив виявити найбільш впливові фактори, що зумовлюють зниження рентабельності власного капіталу та які необхідно оптимізувати для забезпечення ефективного використання капіталу підприємства.

### **Література.**

1. Єфіменко Н. Теоретичні засади відтворення якості основного капіталу підприємств / Н. Єфіменко // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 5. – С. 74-85.
2. Корж Р. Розвиток теорії структури капіталу / Р. Корж // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 13. – С. 22-25.
3. Квасницька Р. Інструментарій та методи оптимізації структури капіталу / Р. Квасницька // Економіст. – 2015. – № 5. – С. 73-75.
4. Шевчук Н. Капітал підприємства: формування та ефективність функціонування / Н. Шевчук // Ринок цінних паперів. – 2018. – № 5. – С. 39-45.
5. Козак Л. Чинники формування прибутковості власного капіталу підприємницьких структур за видами економічної діяльності / Л. Козак // Наукові записки. Серія «Економіка». – 2017. - Вип.13. – С. 107-113.

## **ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ**

*Красовська А. П., студентка*

*Науковий керівник: Тарасенко С. І., к. е. н., доцент  
Дніпровський державний технічний університет*

Якість медичної допомоги є водночас метою і критерієм діяльності системи охорони здоров'я на усіх її рівнях: від нижчої